

“Both optimists and pessimists contribute to society. The optimist invents the aeroplane, the pessimist the parachute.” George Bernard Shaw

WERKNEMERS WORD AANDEELHOERS VAN MABETE SITRUS IN LIMPOPO

Hierdie maand deel ons nog 'n bedryfstransformasieverhaal wat via die CGA se "Transformation Survey" ingedien is, wat vroeër vanjaar aan produsente gestuur is. Komati Group Holdings in Limpopo het voordeel uit Grondhervorming en Landbou-ontwikkeling (LRAD)-fondse getrek, wat 18 jaar gelede deur die nasionale regering beskikbaar gestel is om geselekteerde plaaswerkers van Mabete Sitrus (Edms) Bpk en Bosveld Sitrus (Edms) Bpk in staat te stel om aandeelhouders in een van sy besighede, naamlik Mabete Sitrus, te word.

Die LRAD-fonds, wat oorspronklik in 2001 van stapel gestuur is, het daarop gefokus om swart Suid-Afrikaanse burgers in staat te stel om toegang tot grond, spesifiek vir landboudoeleindes, te verkry. Hierdie toekenning sou gebruik word om onder meer uitgawes te dek wat verband hou met grondverkryging, grondverbeterings, landbou-infrastruktuurbeleggings, kapitaalbates en korttermyn landbou-insette.

Sedertdien het 128 permanente werknemers aandeelhouders in die onderneming geword. Die belangrikste is dat meer as 60% van hierdie aandeelhouders vroue is. Hierdie geleentheid is aan alle personeellede beskikbaar gestel, van besproeiings- en sanitasiewerkers, tot produksie- en pakhuisbestuurders.

“We decided to undertake this exciting initiative many years ago because we wanted to show our farm workers that we acknowledged their value as well as the role that they played in building up the two companies into what it is today. We have been in operation since the 1950’s but only expanded purposefully back in 2004. Now we are exporting our fruit to Europe, the Middle East, Japan, Russia and China, with 240 permanent employees, and an additional 350 seasonal workers for picking and pruning seasons” deel Piet Smit. Werknemers by Mabete Sitrus hou tans 26,1% van die aandele in die onderneming en het elke jaar dividenduitbetalings, bo en behalwe hul salarisse en bonusse ontvang. Die aandeelhoudingstruktuur word tans deur die Bosveld Citrus Black Employees Trust gehou.

Die CGA loof die Mabete Sitrusplaas in Limpopo as 'n transformasie-voorloper deur hierdie inisiatief meer as 18 jaar gelede te onderneem. Dit is 'n goeie voorbeeld van hoe ons plaaswerkers finansieel kan bemagtig om sake- en grondeienaars binne ons plaaslike sitrusbedryf te word.

Sitrusprodusente wat graag hul eie transformasie-inisiatiewe met ons wil deel, word aangemoedig om die kort aanlyn-opname wat by hierdie [at this link](#) beskikbaar is, te voltooi.

SCHALK BURGER GAAN SY ERVARINGS BY CGA SITRUS SUMMIT DEEL

Daar is baie ooreenkomste in die faktore wat tot 'n sportspan lei wat wen en 'n wen-onderneming of -bedryf. Faktore soos spanwerk, bestuur, afrigting/opleiding, sielkundige voorbereiding en vele meer. Die CGA is verheug om Schalk Burger (Jnr) (geborg deur Mpact) te hê om die CGA Citrus Summit in Port Elizabeth, vanaf 14-16 Maart 2023, toe te spreek. Registreer op hierdie skakel om dit by te woon: <https://uppe.flockplatform.com/ep/?event=4th-CGA-Citrus-Summit>

